

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 10 ՓԵՏՐՈՒՐ, 2025

ՏԵՐՈՒՍԱՎԱՆ ԱՂՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, ԿՈՒՐ Ինձ իմաստութիւն ԿԲԱՐԻՍ Խորհել եւ Խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. Ի չար խորհրդոց, Ի բանից եւ Ի գործոց փրկեա ԿԻ. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 121

ԱՍՏՈՒԱԾ ՄԵՐ ՊԱՀԱՊԱՆԸ

Աչքերս դէպի լեռները կը բարձրացնեմ,
 ուրկէ օգնութիւն պիտի գայ ինձի:
 Օգնութիւնս Տիրոջմէն է որ պիտի գայ,
 որ արարիչն է երկինքին ու երկրին:
 Անիկա թոյլ պիտի չտայ որ փորձանքի մէջ իյնաս,
 որովհետեւ քու անքուն Պահապանդ է Ան:
 Արդարեւ, Ան չի ննջեր ու չի քնանար,
 Իր ժողովուրդին Պահապանն է Ան:
 Տէրը քու պահապանդ է, քու հովանի պաշտպանդ է, կողմիդ կանգնած:
 Ոչ ցերեկ ատեն արեգակը քեզի վնաս պիտի տայ,
 ոչ ալ լուսինը՝ գիշեր ատեն:
 Տէրը ինք քեզ պիտի պահէ ամէն չարիքէ, եւ քեզ պիտի պահպանէ:
 Տունէդ դուրս ըլլա թէ ներս՝
 Տէրը ինք քեզ պիտի պաշտպանէ, այժմէն մինչեւ յաւիտեան:

ՇԱՐՍԱՆ

Ինձ օգնութիւն ի տեսանէ Աստուծոյ խորայելլին եկեացէ:

Չի՛նա է տէր տերանց եւ Աստուած յաւիտենից.

Ինձ օգնութիւն ի տեսանէ Աստուծոյ խորայելլին եկեացէ:

ԱՂՈԹՔ

Օգնէ մեզի, Տէ՛ր, օգնէ մեզի, ով մեր փրկիչ Աստուածը, Քու մեծ անունիդ փառաւորութեան համար: Տէ՛ր, փրկէ մեզ եւ քու մեր մեղ-քերը, Քու սուրբ անունիդ համար: Սուրբ եւ պատուական իսաչիդ հովա-նիին տակ պարսպուած եւ իսաղաղութեան մէջ պահէ Քեզի ապաւինած եւ Քեզի յուսացող ժողովուրդդ: Փրկէ մեզ տեսանելի եւ անտեսանելի թշնամիներէն: Արժանի ըրէ գոհութեամբ փառաւորելու Քեզ, Հօրդ եւ Սուրբ Հոգիին հետ միասին, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ՇԱՐԱԿԱՆ - ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾ

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հօօր, սուրբ եւ անմահ, որ յայտնեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ: (X3)

Փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ յամենայն վրանգից մերոց:

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք: Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, եւ իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գթութեան Տեառն Աստուծոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա:

ՇԱՐԱԿԱՆ-ԱՂՈԹՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Սմենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:

Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:

Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

ՍԱՂՄՈՍ 77

ՄԽԻԹԱՐՈՒԹԻՒՆ ՆԵՂՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Քու մեծ գործերդ պիտի յիշեմ, Տէր,
պիտի յիշեմ անցեալին գործած հրաշքներդ:
Պիտի խոկամ բոլոր գործերուդ մասին,
եւ պիտի խորհրդածեմ մեծագործութիւններուդ վրայ:
Ով Աստուած, սուրբ եմ բոլոր քամբաներդ.
Կա՞յ Քեզի պէս մեծ աստուած մը, ով Աստուած:
Դուն ես միակ Աստուածը, որ հրաշքներ կը գործես,
եւ զօրութիւնդ յայտնեցիր բոլոր ժողովուրդներուն:
Քու զօրութեամբդ փրկեցիր Քու ժողովուրդդ,
Յակոբի եւ Յովսէփի սերունդները:
Երբ ջուրերը Քեզ տեսան, ով Աստուած,
սաստիկ վախով բռնուեցան, անդուդները սարսափեցան:
Ամպերը առատ անձրեւ թափեցին, երկինքը որոտաց,
եւ փայլակներդ նետերու պէս սուրացին ամէն ուղղութեամբ:
Մրրիկին հետ որոտդ քայքայեց, փայլակները լուսաւորեցին աշխարհը,
երկիրը դողաց ու դրդեցաւ:
Ծովուն մէջ Դուն քամբայ բացիր, խորունկ ջուրերը կտրեցիր անցար,
առանց ոտքերուդ հետքը ձգելու:
Ժողովուրդդ ոչխարներու հօտի մը պէս առաջնորդեցիր
Մովսէսի եւ Ահարոնի ձեռքով:

Պ*ահապան ամենայնի Քրիստոս,
աջ ին հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի նանապարհ,
ի ննջել եւ ի յանել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ ին արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:*

ՄԽԻԹԱՐՈՒԹԻՒՆ ՆԵՂՈՒԹԵԱՆ ՄԷջ 77:11-20

Ասա՛ֆ կը շարունակէ մխիթարութիւն փնտրել նեղութեան մէջ: Աստուածաշունչը յարակօրէն կը բացատրէ, որ մխիթարութեան աղբիւրը Սուրբ Հոգին է, ինչպէս պիտի ըսէ Քրիստոս. «Ես կ'երթամ, բայց ձեզ որք չեմ ձգեր, պիտի դրկեմ մխիթարիչը՝ Սուրբ Հոգին»: Իսկ եթէ Պօղոս Առաքեալին հարցնենք, թէ ի՞նչպէս կարելի է մխիթարուիլ նեղութեան մէջ, ապա Թեսաղոնիկեցիներուն ուղղուած իր առաջին նա-մակին մէջ այսպէս կը գրէ. «Մեր բոլոր վիշտերուն ու նեղութիւններուն մէջ՝ ձեր հաւատարմով մխիթարուե-ցանք»: Իսկ Ասա՛ֆ իր մխիթարութիւնը կը գտնէ յերազարձ ակնարկով. «Քու մեծ գործերդ կը յիշեմ, Տէր, անցեալի գործած հրաշքներդ»: Յաճախ այնպէս կը թուի, որ մենք շար շուր կը մոռնանք: Աստուածա-շունչի Հին Կտակարանի Ելից գիրքին մէջ կը կարդանք, երբ ամբողջ ժողովուրդ մը դուրս եկաւ Եգիպտոսի ստրկութենէն, կարմիր ծով անցնելով, ապա անապարային թափարումներու ընթացքին հացի ու ջուրի նեղութիւն ունեցան, եւ սկսան փրփնջալու, մոռնալով որ փակաւին քանի մը ամիս առաջ ինչպէս դուրս եկած էին չորս հարիւր փարիներու ստրկութեան երկրէն: Եթէ երբեք երէկ, այսօր, նոյն եւ յաւի-տեան Աստուած նոյն Աստուածն է, ապա կը նշանակէ ինչպէս անցեալին, այսօր ալ կը գործէ: Նոյն ար-տայայտութիւնը կ'ունենայ Քրիստոս ըսելով. «Հայրս մինչեւ հիմա կը գործէ»: Ահա թէ ինչու է յիշողութիւն կոչուածը: Կը նմանի Փարաւոնի փեսած երագին, եօթը փարիներու սովի եւ արարութեան: Երբ սովի փարիները գան, արարութեան փարիներու ամբարած ցորենէն օգտուելու: Նոյնպէս ալ մենք երբ նեղութեան մարնուինք, յերազարձ ակնարկ մը նետենք, թէ անցեալին ինչպիսի բարիքներով լեցուց Աստուած մեր կեանքը, եւ հիմա ինչո՞ւ կը յուսահարինք: Երկրորդ, ոչ միայն յիշելու, այլ նաեւ՝ խոկալու եւ խորհրդածելու: Խոկալ կը նշանակէ մտածելու, ժամանակ անցնելու անոր վրայ: Խորունկ մտածելու այդ մասին:

Երբ այս երկու գործողութիւնները փեղի կ'ունենան, յիշել, խոկալ, ահա այն արեւն կրնանք հասկնալ ու ըմբռնել թէ Աստուծոյ ճամբաները սուրբ են, եւ չկայ մէկը իրեն նման: Ի՞նչպէս կրնանք ըմբռնել այս բոլորը երբոր մենք ալ հաղորդ կը դառնանք սրբութեան հետ: Սրբութեան հետ հաղորդ դառնալ կը նշանակէ սրբով մաքուր ըլլալ: Արովհետեւ սուրբ բառը ինքնին կը նշանակէ՝ սրբել, մաքրել, գարել եւ գրել: Երբ մենք կ'ուզենք հասկնալ Սուրբին խորհուրդները, այսինքն՝ Աստուծոյ, պայման է սրբուիլը: Պօղոս Առաքեալ կ'ըսէ Կոնթակներուն ուղղուած իր առաջին նամակին մէջ. «Ոչ ոք կրնայ գիտնալ Աստուծոյ խորհուրդները, եթէ ոչ Աստուծոյ Հոգին»: Ուրեմն, եթէ չունինք Աստուծոյ Հոգին, չենք կրնար հաս-կնալ Աստուծոյ խորհուրդները: Երկրորդ, Քրիստոս Երանիներու ուսուցման ընթացքին, յարակօրէն կ'ըսէ. «Երանի անոնք, որոնք սրբով մաքուր են, այսինքն՝ սուրբ են, որովհետեւ անոնք զԱստուած պիտի փնտրեն»: Ուրեմն, որքանով մենք մեզ գափած ենք ու կտրուած մեր միջավայրէն, որպէսզի կարենանք հաղորդ դառնալ Աստուծոյ խորհուրդներուն, եւ անով ճանչնալու զԱստուած որպէս միակ, որ հրաշքներ կը գործէ եւ Իր գործութիւնը կը յայտնէ բոլոր ժողովուրդներուն: Այդ գործութիւնը ոչ թէ միայն խօսքով, այլ՝ գործնական երբ դուրս բերաւ Իր ժողովուրդը Եգիպտոսէն Յակոբի եւ Յովսէփի սերունդները: Տակաւին, չհաշուած այն դէպքերը, որով Աստուած ազարեց Իր ժողովուրդը թշնամիներէն:

Ասա՛ֆ բանաստեղծական ու գեղարուեստական ոճով կը ներկայացնէ թէ ինչպէս ամբողջ բնու-թիւնը, ջուրերը, անդունդները, ամպերը, երկինքը, փայլափայտութիւնները նախ սաստիկ վախով բռնուած, սարսափահար, բայց նաեւ կ'օգտագործուին Աստուծոյ կողմէ թշնամիներուն դէմ: Այլ խօսքով, բնութիւնը ամբողջ կը գիտակցի ու կը սարսափի իր արարիչին դիմաց, բայց մեղաւոր մարդը երբեք ալ չ'ուզէր դարձի գալ: Այնպէս ինչպէս Եսայի մարգարէին պիտի ըսէ Տէրը. «Զաւակներ մեծցուցի ու բարձրացուցի, բայց անոնք ինձի դէմ ապարամբեցան: Եզը իր փերը կը ճանչնայ, ու էշը իր փիրոջ մտորը, բայց Իսրայէլ գիտ չի ճանչնար, իմ ժողովուրդս չ'իմանար»: Ահա ծովուն մէջ ճամբայ բանալով, խորունկ ջուրերը կտրելով անցաւ առանց ուրբերուն հետք ձգելով: Հերաքրքրական արտայայտութիւն մըն է ակնարկելով Կար-միր ծովուն: Շարեր քմծիճաղով կ'արայայտուին, թէ արդեօք ինչպէս կարելի է որ այդ պարահի: Շար հեռուները չերթանք: Այսօր մենք ակննարես կ'ըլլանք այնպիսի բնութեան հետ կապուած երեւոյթնե-րուն, որոնք մեզ կը սարսափեցնեն իրենց պարահարներով, բայց կը մոռնանք, որ այդ երեւոյթները նաեւ առիթներ են մտածելու վերադառնալու առ Աստուած: Կը նշանակէ, Աստուած որպէս արարիչը այս ամբողջ ստեղծագործութեան, որպէս Տէրը այս բոլորին, կրնան օգտագործել նշաններ փայլով որպէսզի մեղ-քով լեցուն մարդը ապաշխարէ, դարձի գայ, դադրի իր անօրէնութիւններէն, որպէսզի Աստուած ալ Իր ողորմութեամբ ընդունի զինք:

Եզրակացնելով, երբ նեղութեան մէջ ենք, մանաւանդ այնպիսի նեղութիւն որ մեր մէջ կ'արթնցնէ շփոթ, կասկած, վախ, որպէս Աստուծոյ կողմէ լքուած, չուսահարինք, այլ յերազարձ ակնարկով մը յի-շենք, խոկանք ու խորհրդածենք, որ Աստուած ինչպէս որ օգնեց Իր ժողովուրդին դուրս գալու Եգիպտոսի ստրկութենէն, այսօր ալ պարաստ է օգնելու մեզ դուրս գալու մեր նեղութենէն, պայմանաւ որ հա-ւատանք Իրեն: Ահա թէ ինչու անցեալին պարահաճ դէպքերը իբրև օրինակ առնենք մեզի, եւ չար բա-նեքու չցանկանք, ինչպէս անոնք ցանկացին: Այլ մեր սրբերը յանձնենք ամենագործին, մեր Արարիչին ու ստեղծիչին, որպէսզի մաքրէ մեզ ու մեզ արժանի ընէ ժառանգելու խոստացուած երկիրը, այլապէս՝ դուրս պիտի մնանք: